

Kejsersnit på kvæg

Når det er konstateret at der skal foretages et kejsersnit, placeres koen/kvien så vidt muligt på et sted i stalden hvor der er rimeligt rent, gode lysforhold (medbring evt. selv en lyskilde) og ikke andre dyr lige i nærheden. Den fikseres så dens venstre side er frit tilgængelig for indgrebet.

Forberedelse

- a. Hvis koen ønskes sederet gives 0,5-1,0 ml Domosedan i.v..
- b. Der gives 3-5 ml lidokain (2%- uden noradrenalin) epiduralt.
- c. Hvis kalven har været forsøgt fremtrukket, afvaskes kalvens fremtrukne dele grundigt før den skubbes tilbage i uterus. For at undgå yderligere frempresninger af kalven kan den fikseres i uterus ved at bøje dens ben i cranial retning.
- d. Operationsfeltet i v. flanke barberes på et område fra ribbenskurvatur til hoftehjørne og fra tværudvækster til lyskefold. Hvis koen er liggende barberes yderligere ventralt.
- e. Operationsfeltet afvaskes med sæbe (2 gange) og der aftørres med sprit og jod.
- f. Der lægges lokal infiltrationsanæstesi i flanken, lidokain med noradrenalin(2%), i ca. 2-5 ml depoter - ca.100 ml..
- g. Aftørring med sprit og jod.
- h. Operatøren vasker sig (sæbe & sprit).
- i. Steril afdækning (plast) påsættes - enten med kontaktlim eller ved hjælp af ”lus”.

Operation

- a. Med skalpel foretages en lodret incision (ca. 30 cm langt) midt i operationsfeltet. Hud, muskellag og bughinde gennemskæres. Blødninger standses fortløbende. Hvis koen er liggende foretages en paramedian incision.
- b. Det drægtige børhorn lokaliseres/fikseres og der lægges en mindre incision i den store kurvatur ca. 10-15 cm fra spidsen af børhornet og så vidt muligt over en af kalvens klove.
- c. Fosterhinden åbnes over kalvens klove og der pålægges fødselskæder på dens ben.
- d. Åbningen i børhornet opklippes yderligere langs den store kurvatur. Åbningen skal være så stor at børhornet ikke revner ved fremtrækningen af kalven.
- e. Fremtrækning af kalven.
- f. Børhornet fikseres så vidt muligt tæt ved flankeåbningen, evt. ved hjælp af en børtang. Den del af fosterhinden, der trænger frem i børhornsåbningen, bortklippes.
- g. Børstave kan lægges i børen inden den lukkes med to simple fortløbende suturer (Dexon 2 eller catgut 3-5). Børen afskylles evt. inden reponering i bughulen.
- h. Hvis der er kommet fostervæske ud i bughulen, fjernes dette så vidt muligt ved opsamling med hånden.
- i. Evt. applikation af et bredspektr antibiotika i operationssåret og i bughulen.
- j. Bughinde + 1.muskellag sutureres med en simpel fortløbende sutur (Dexon 2 eller catgut 3-5).
- k. De næste 2 muskellag sutureres enten med en simpel fortløbende sutur eller med afbrudte knudesuturer (Dexon 2).
- l. Huden lukkes med agraffer.
- m. Alternativt kan flankeåbningen lukkes med afbrudte ottetalssuturer, der afsluttes med et horisontalt U (Dexon 2 eller nonresorberbart suturmateriale). Dette giver mindre risiko for væskeansamlinger mellem de suturerede lag.
- n. Enderne af suturmaterialet afklippes i længder på ca. 10 cm – dette gør det nemmere når/hvis suturerne skal fjernes.
- o. Det suturerede operationssår dækkes med en sårpray.

Efterbehandling

- a. Universel antibiotikabehandling med et bredspektr antibiotika (f.eks. amoxicillin eller tetracyclin) i 1-3 dage afhængig af indgrebets karakter.
- b. Evt. smertebehandling med et NSAID præparat.